

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ M. B., 2/ V. B.**, oboch bývajúcich v P., zastúpených JUDr. M. K., advokátkou v P., proti žalovanému **Š. P.**, bývajúcemu v Ž., **o určenie neúčinnosti darovacej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9 C 109/2008, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo 14. mája 2009 sp. zn. 7 Co 38/2009, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobcov **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra rozsudkom z 30. októbra 2008 č.k. 9 C 109/2008-39 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/, 2/ domáhali určenia, že darovacia zmluva V., ktorou manželia Š. P., nar. X. a V. P., nar. X. darovali žalovanému nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v obci Ž. kat. územie Ž., zapísanú na LV č. X., a to dom súp. č. X. postavený na parc. č. X. je voči žalobcom právne neúčinná. Žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 6 624,-- Sk do rúk jeho právnej zástupkyne (JUDr. V. K. – pozn. dovolacieho súdu) do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Na odvolanie žalobcov Krajský súd v Nitre uznesením zo 14. mája 2009 sp. zn. 7 Co 38/2009 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danej veci súd prvého stupňa konal po vydaní uznesenia z 28. apríla 2008 vydaného v konaní pod sp. zn.

7 C 433/1999 začatom 29. novembra 1999 o tom, že vylučuje na samostatné konanie predmetnú určovacíu žalobu, ktoré uznesenie vydal s odkazom na ustanovenie § 112 ods. 2 O.s.p. po tom, čo na základe žaloby žalobcov podanej na súd 29. novembra 1999 bolo vo veci právoplatne rozhodnuté rozsudkom z 21. novembra 2001 č.k. 7 C 433/99-33 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo 17. decembra 2002 sp. zn. 6 Co 91/02. Právoplatný rozsudok sa týkal určenia právnej neúčinnosti darovacej zmluvy v časti pozemkov – parcel č. X. – zast. plochy o výmere X. m² a č. X. – záhrady o výmere X. m², a nie aj v časti rodinného domu súp. č. X., ako to žalobcovia v žalobe požadovali. Po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, a teda po skončení súdneho konania s odstupom dvoch rokov žalobcovia podali návrh na opravu rozsudku podľa § 164 O.s.p. Tento návrh súd prvého stupňa uznesením z 11. júla 2005 č.k. 7 C 433/99-123 zamietol a odvolací súd na základe odvolania žalobcov napadnuté uznesenie v konaní sp. zn. 6 Co 270/2005 z 28. decembra 2005 ako vecne správne potvrdil. Žalobcovia napriek tomu podaním zo 17. mája 2006 žiadali pokračovať v konaní s tým, že nový návrh nepodali. Na základe uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci (v konaní sp. zn. 9 C 109/2008) súd prvého stupňa konal a rozsudkom rozhodol bez návrhu žalobcov, hoci tento bol potrebný. Uznesenie o vylúčení na samostatné konanie bolo vydané po právoplatnosti rozhodnutia vo veci sp. zn. 7 C 433/99, t.j. po právoplatnom skončení pôvodného konania, a svojou povahou toto uznesenie návrh na začatie konania (§ 79 ods. 1 O.s.p.) nenahradilo. Preto bolo potrebné rozhodnúť v súlade s ustanovením § 221 ods. 1 písm. e/, ods. 2 O.s.p. o zrušení napadnutého rozsudku a zastavení konania. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia. Navrhli dovolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odvolaciemu súdu vytkli, že svojím uznesením síce zrušil nezákonné a nesprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa avšak konanie zastavil, čo znamená že vo veci sa už nebude konať a vec skončil. Poukázali na to, že i keď sa konanie právoplatnosťou rozhodnutia končí, v Občianskom súdnom poriadku nie je uvedené, že právoplatným rozhodnutím o časti žaloby, či už úmyselným alebo neúmyselným opomenutím, sa konanie definitívne končí i o časti, o ktorej nebolo rozhodnuté. Odvolací súd bol tak povinný považovať uznesenie o vylúčení na samostatné konanie (v tejto súvislosti dovolatelia poukázali na dikciu § 112 ods. 2 O.s.p.) za návrh a mal prihliadnuť na dôvody žalobcov

uvedené v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa.

Žalovaný vo vyjadrení žiadal dovolanie žalobcov odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na zemi Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád vymenovaných v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v § 237 O.s.p. Nezistil, ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., na ktoré poukazovali dovolatelia.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým odňal účastníkovi možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti uplatnenia ich práv [napr. právo vykonávať úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Z obsahu spisu nevyplýva, že by súdy v prejednávanej veci v prípade žalobcov nerešpektovali niektoré z týchto práv. K vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedenému tvrdeniu žalobcov, o ktoré opierajú prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. treba uviesť (ako na to správne poukázal aj odvolací súd), že nedostatok návrhu na začatie konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Ak konanie napriek tomu prebieha a nejde o prípad, kedy súd môže začať konanie bez návrhu (§ 81 ods. 1, 2 O.s.p.), je treba konanie v ktoromkoľvek jeho štádiu zastaviť.

Preto ak v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 433/99 súd prvého stupňa opomenul rozhodnúť o časti predmetu konania (nerozhodol o neúčinnosti právneho úkonu týkajúceho sa domovej nehnuteľnosti súp. č. X.) a jeho rozsudok z 21. novembra 2001 v spojení s rozsudkom Krajského súd v Nitre zo 17. decembra 2002 sp. zn. 6 Co 91/02 nadobudol právoplatnosť 24. apríla 2003, bez toho, aby došlo k doplneniu tohto rozsudku postupom podľa § 166 ods. 1 O.s.p., po právoplatnom skončení uvedeného konania nebolo možné bez podania samostatného, nového návrhu konať a rozhodnúť o nerozhodnutej časti predmetu konania na základe návrhu na začatie konania z 29. novembra 1999 tak, ako to urobil prvostupňový súd, teda na základe uznesenia o vylúčení časti návrhu o neúčinnosti právneho úkonu týkajúceho sa spornej domovej nehnuteľnosti na samostatné konanie. Rozhodnúť o vylúčení veci na samostatné konanie podľa § 112 ods. 2 O.s.p. totiž možno v ktoromkoľvek štádiu konania, avšak iba do jeho právoplatného skončenia. Právoplatnosť rozhodnutia je jeho vlastnosťou, ktorú mu za určitých podmienok prepožičiava procesné právo, a ktorá spočíva v zásadnej záväznosti rozhodnutia a v jeho zásadnej nezmeniteľnosti. Vychádzajúc z uvedeného je tak zrejmé, že v danom prípade zvolený postup súdu prvého stupňa bol v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom a keďže odvolací súd zistil nedostatok podmienky konania v absencii návrhu na začatie konania, správne rozhodnutie súdu prvého

stupňa zrušil a konanie zastavil (§ 221 ods. 1 písm. e/, ods. 2 O.s.p.), ktorým postupom žalobcom neodňal možnosť konať pred súdom.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľmi namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie dovolateľov podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalovanému, ktorému by podľa výsledku konania vzniklo právo na náhradu trov tohto konania, žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová